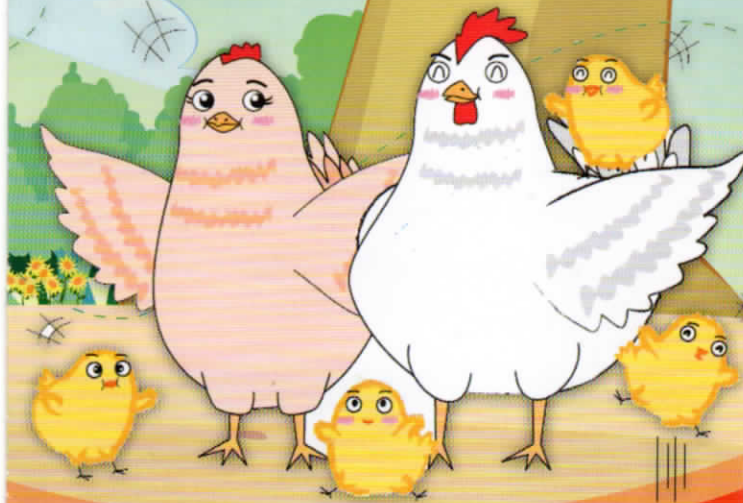

โรคไข้หวัดนก

(Avian Influenza or Bird Flu)

ส่วนโรคสัตว์ปีก

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์
กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทร. 0-2653-4444 ต่อ 4161-4163

www.dld.go.th

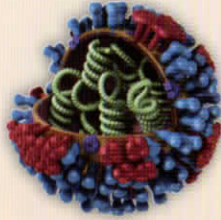
E-mail : Birdflu@dld.go.th

โรคไข้หวัดนก

(Avian Influenza or Bird Flu)

เป็นโรคติดต่อในสัตว์ปีก เกิดจากเชื้อไวรัส ซึ่งแบ่งเป็น 2 ชนิด ได้แก่ ชนิดรุนแรงน้อย และชนิดรุนแรงมาก สัตว์ปีกทุกชนิดสามารถติดโรคนี้ได้ โดยไข้หวัดนกที่เกิดขึ้นในประเทศไทยคือ ชนิดรุนแรงมากเป็นสายพันธุ์ H5N1 เมื่อติดถึงคนอาจทำให้เสียชีวิตได้ สัตว์ปีกจะแสดงอาการป่วยหลังจากได้รับเชื้อประมาณ 1-3 วัน หรืออาจนานถึง 14 วัน โดยสัตว์จะแสดงอาการไอ จาม หายใจลำบาก มีไข้ ท้องเสีย หน้าบวม หงอนหรือเหนียงมีสีคล้ำ หรือตายกะทันหันโดยไม่แสดงอาการป่วย

การติดต่อของโรคจากสัตว์ปีกมาสู่มนุษย์

โรคไข้หวัดนกสามารถติดต่อจากสัตว์ปีกมาสู่มนุษย์ได้โดยการสัมผัสกับสัตว์ปีกป่วยหรือซากสัตว์ปีกที่ตาย เชื้อไวรัสจะอยู่ในน้ำมูก น้ำลาย และมูลของสัตว์ปีกที่ป่วยเข้าสู่ร่างกายของคนทางเยื่อเมือก จมูก และปาก ผู้เลี้ยงหรือผู้ปฏิบัติงานกับสัตว์ปีก ควรดูแลตัวเองอย่างถูกวิธี โดยใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกาย เช่น ผ้าพลาสติกหรือผ้ากันเปื้อน ผ้าปิดปาก จมูก แวนตา ถูมือ และรองเท้าบูท หลังการปฏิบัติงานกับสัตว์ปีกต้องล้างมือ อาบน้ำ สระผม เสื้อผ้าและอุปกรณ์เครื่องแต่งกายต้องซักล้างให้สะอาด แช่น้ำยาฆ่าเชื้อหรือนำไปฝังแดดให้แห้งก่อนนำมาใช้งานอีกครั้ง

ข้อควรปฏิบัติกรณีพบสัตว์ปีกป่วยหรือตาย

1. หากสัตว์ปีกที่เลี้ยงไว้ป่วยตายผิดปกติ หรือตายกะทันหันโดยไม่ทราบสาเหตุ ให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ทันที และปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค หรือเก็บซากสัตว์ปีกเพื่อส่งตรวจหาสาเหตุของการตาย โดยใส่ถุงพลาสติก 2 ชั้น มัดปากถุงให้แน่นเก็บใส่ภาชนะแช่น้ำแข็งส่งห้องปฏิบัติการของกรมปศุสัตว์ที่อยู่ใกล้ที่สุดภายใน 24 ชั่วโมง
2. ก่อนหยิบจับซากสัตว์ปีกทุกครั้ง ต้องใช้ผ้าปิดปากและจมูก สวมถุงมือหรือถุงพลาสติก เพื่อป้องกันการสัมผัสซากสัตว์ปีกโดยตรง
3. หากจะทำลายสัตว์ปีก ให้ทำลายโดยการเผาหรือฝังโดยขุดหลุมลึกไม่น้อยกว่า 50 เซนติเมตร ราดทับหรือพ่นด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ เช่น คลอรีน ฟีนอล แล้วฝังกลับให้แน่นและราดทับด้วยน้ำยาฆ่าเชื้ออีกครั้ง
4. หลังการทำลายซากสัตว์ปีกแล้ว ต้องทำความสะอาดอุปกรณ์ที่ใช้ เช่น จอบ เสียม ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค ทำลายถุงมือ ผ้าปิดปากและจมูกโดยฝังหรือเผา

5. ไม่กิน ไม่ขาย และไม่ทิ้งสัตว์ปีกป่วยหรือตายลงในแหล่งน้ำสาธารณะให้นำซากสัตว์ปีกไปฝังหรือเผา

การทำลายเชื้อโรคไข้หวัดนก

1. ไล่ เป็ด ห่าน และสัตว์ปีกชนิดอื่นๆ รวมถึงซากและไข่ของสัตว์ปีกให้ทำลายโดยการเผาหรือฝัง
2. นำวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์ปีกออกนอกโรงเรียน แต่ให้อยู่ภายในบริเวณฟาร์ม นำไปทำความสะอาดแช่หรือพ่นด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค แล้วตากแดดให้แห้ง
3. เก็บกวาดเศษอาหาร มูลสัตว์ วัสดุปูพื้น หยากไข่ที่เกาะอยู่ตามซอกมุมหลังคา แล้วนำออกจากโรงเรียนเพื่อทำลายโดยการเผาหรือฝัง
4. ทำความสะอาดโรงเรียนด้วยน้ำผสมผงซักฟอกและขี้ดถูคราบไขมัน ผ่นมูลสัตว์ออก โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่โรงเรียน งดรับ ร้างไข่ แล้วล้างด้วยน้ำสะอาดอีกครั้งหนึ่ง
5. พ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่มีประสิทธิภาพสูงให้ทุกซอกทุกมุมและบริเวณรอบๆ โรงเรียน
6. กำจัดสัตว์พาหะของโรคระบาด เช่น นก หนู และแมลงให้หมดไปจากโรงเรียน

การป้องกันโรคไข้หวัดนก ในฟาร์มสัตว์ปีก

1. ห้ามนำยานพาหนะเข้ามาภายในฟาร์ม หากจำเป็น ต้องเข้าฟาร์มให้ใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคฉีดพ่นยานพาหนะ ทุกครั้ง
2. การป้องกันเชื้อโรคที่ปนเปื้อนมากับคนที่เข้า-ออก จากฟาร์มทำได้โดย
 - ห้ามบุคคลภายนอกเข้า-ออกฟาร์มโดยไม่จำเป็น
 - บุคคลที่เข้า-ออกฟาร์มต้องผ่านการอาบน้ำยาฆ่าเชื้อโรค เปลี่ยนเครื่องแต่งกายก่อนเข้าฟาร์มและ ให้ใส่ชุดที่ฟาร์มเตรียมไว้ให้
3. หากเป็นโรงเรือนเปิดให้ใช้ตาข่ายคลุม รักษาความสะอาด ภายในโรงเรือน และกำจัดเศษอาหารเพื่อป้องกันไม่ให้สัตว์พาหะ นก หนู แมลง รวมทั้งสุนัขและแมว เข้ามาในโรงเรือน
4. ฟันหรือจุ่มแช่กรดโซ่ที่ใช้แล้วด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค ทุกครั้งก่อนนำเข้ามาในบริเวณฟาร์ม

ล้างมือเมื่อสัมผัสสัตว์ปีก ช่วยขจัดไม่ติดโรค
ปรุงสุกก่อนบริโภค ห่างจากโรคไข้หวัดนก

หากสัตว์ปีกของท่าน

มีการตายโดยไม่ทราบสาเหตุ

- สัตว์ปีกที่เลี้ยงในระบบฟาร์ม มีอัตราการตายอย่างน้อย ร้อยละ 1 ใน 2 วัน หรือมีอัตราการกินอาหารและน้ำ ลดลงร้อยละ 20 ใน 1 วัน
- สัตว์ปีกที่เลี้ยงแบบหลังบ้าน มีอัตราการตายอย่างน้อย ร้อยละ 5 ใน 2 วัน

และแสดงอาการอื่นร่วมด้วย ดังนี้

- ตายกะทันหัน
- อาการระบบทางเดินหายใจ เช่น หายใจลำบาก หน้าบวม น้ำตาไหล
- อาการทางระบบประสาท เช่น ชัก คอบิด
- ท้องเสีย ขนยุ่ง ซึม ไม่กินอาหาร ไข่ลด ไข่มีรูปร่างผิดปกติ หงอน เหนียงมีสีคล้ำ หรือหน้าแข้งมีจุด เลือดออก

รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ท้องที่ ปศุสัตว์ตำบล
อาสาปศุสัตว์ เครือข่ายเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนก
อสม. กำนัน หรือผู้ใหญ่บ้านทันที

สายด่วนแจ้งโรค 096-301-1946